

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Midden-Delfland
Postbus 1
2636 ZG Schipluiden

Midden-Delfland, 16 januari 2015

Ons kenmerk : A009_15-01-2015
Uw kenmerk : 2014-41140 / 14Z.009031
Onderwerp : ongevraagd advies Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning en
Jeugdhulp

Geacht College,

Naar aanleiding van uw brief dd. 30 december 2014, waarin u de door u definitief vastgestelde Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp ter kennisneming van de Adviesraad Sociaal Domein heeft gebracht, deelt de Adviesraad Sociaal Domein u mede, dat hij tot een ongevraagd advies is gekomen.

Algemeen

In dit ongevraagd advies worden in de eerste plaats de teksten van de Beleidsregels van Maatschappelijke Ondersteuning en van Jeugdhulp met elkaar vergeleken in het kader van het betalen van mantelzorgers uit een PGB.

Nagegaan wordt enerzijds in hoeverre de teksten in verticale zin juist zijn afgeleid uit respectievelijk de wetten en de verordeningen en anderzijds in hoeverre er in horizontale zin sprake is van een gelijke aanpak in de uitvoering tussen Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp in het Sociaal Domein. Het vooronderzoek hiervoor treft u aan in een bijlage bij dit advies.

In de tweede plaats volgen er met betrekking tot de Beleidsregels Jeugdhulp nog enkele andere adviezen.

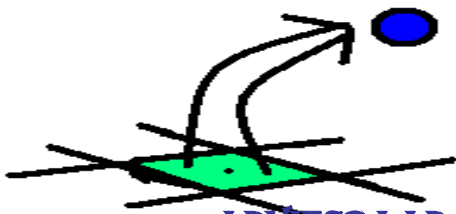
Beleidsregels WMO

In het algemeen en voor maatwerkvoorzieningen in de zorg/begeleiding in het bijzonder is geconstateerd, dat de Beleidsregels WMO in verticale zin sporen met de geest en de letter van de wet en de verordening.

Wel zijn er hier en daar specifieke accenten gelegd overeenkomstig de gemeentelijke visie op het Sociaal Domein zoals verwoord in het 3 D Beleidsplan. Denk daarbij aan de uitdrukking: "goedkoopst adequate voorziening".

Het toewijzigingsprotocol voor een maatwerkvoorziening in de vorm van een PGB is vanwege de fraudebestrijding zeer streng. De opsomming van weigeringsgronden in paragraaf 7.1.1. is zelfs niet limitatief. Ook in andere niet genoemde situaties kan een PGB gemotiveerd geweigerd worden.

Uit paragraaf 7.1.3. blijkt, dat betaling van een mantelzorger in een specifieke situatie mogelijk is voor de zorg, die extra boven op de gebruikelijke zorg wordt geleverd. Deze extra zorg dient dan wel vooraf in het ondersteuningsplan door de aanvrager/cliënt gemotiveerd te worden. Hier wordt naar de mening van de Adviesraad krampachtig met de mantelzorg(er) omgegaan, omdat een mantelzorger per definitie extra zorg verleent boven op de gebruikelijke zorg. In

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

Bijlage 2 in de 4^e alinea onder *Inleiding* is het verschil tussen gebruikelijke zorg en mantelzorg nota bene nog eens overduidelijk gedefinieerd!

Betalingen aan mantelzorgers op basis van de oude WMO mogen sinds de recente jurisprudentie op deze oude WMO ook niet meer geweigerd worden. Niet echt duidelijk is, in hoeverre deze recente jurisprudentie ook op gaat voor de WMO 2015.

Als dat wel zo is, dan dient de krappe formulering in de eerste zin van de 2^e alinea herzien te worden. Aan de hand van het gestelde in het ondersteuningsplan – de cliënt geeft daarin onderbouwd aan, dat de mantelzorg de beste oplossing is - mag de consulent dan nog wel deze oplossing/eigen voorziening toetsen aan een beschikbare voorziening in natura maar deze oplossing niet op voorhand daarom weigeren.

Beleidsregels Jeugdhulp

In het algemeen is geconstateerd dat de Beleidsregels Jeugdhulp in verticale zin sporen met de geest en de letter van de wet en de verordening.

Helaas is dat niet of minder het geval in artikel 10 van deze beleidsregels met betrekking tot het PGB.

In paragraaf 10.2 worden er weigeringsgronden opgevoerd voor het toekennen van een PGB aan een budgetbeheerder. In de eerste zin onder het rijtje weigeringsgronden wordt vermeld, dat deze opsomming niet bindend is. Juridisch houdt dit klaarblijkelijk in, dat deze weigeringsgronden er wel zijn, maar niet (altijd)behoeven te worden toegepast.

Wellicht wordt hier net zoals in de Beleidsregels WMO bedoeld, dat deze opsomming niet limitatief is.

In de praktijk komt het echter vaak voor (en is dan ook de meest adequate of gewenste zorg), dat in geval van een jeugdig persoon onder 18 jaar de zorgverlener en zelfs vaak de ouder is die tevens vertegenwoordiger en derhalve ook budgetbeheerder is.

Op basis van bullit 3 wordt aan deze ouder/mantelzorgers een toekenning van een PGB geweigerd. Of gelet op het bovenstaande misschien: “kan worden geweigerd”.

Nog wonderlijker is in dit verband het gestelde in paragraaf 10.4 2^e alinea, waarin een mantelzorgers voor de “boven gebruikelijke” zorg wel in een bepaalde situatie in aanmerking kan komen voor betaling uit een PGB.

Niet betalen voor een mantelzorgers/vertegenwoordiger is kennelijk de regel en de betaling aan een mantelzorgers zoals geformuleerd in paragraaf 10.4 2e alinea de uitzondering..

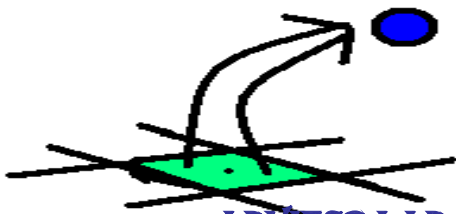
In bijlage 1 (blz 17) wordt het verschil tussen gebruikelijke zorg en mantelzorg duidelijk gedefinieerd. Gelukkig wijken deze definities niet af van die in de Beleidsregels WMO. Daarom is het buitengewoon onzorgvuldig en onjuist, dat er in de eerste zin van paragraaf 10.4 wordt gesteld en beweerd, dat mantelzorg onder gebruikelijke zorg valt. En dan ook nog eens in het afwegingskader. Niets is minder waar!

Dat de mantelzorgers ook een component gebruikelijke zorg levert, is natuurlijk wel waar en daar hoeft dan ook geen betaling tegenover te staan.

Indien de cliënt/vertegenwoordiger geen PGB of een voorziening in natura aanvraagt, vanzelfsprekend ook niet.

In dit verband is ook het gestelde de tweede zin in de eerste alinea van paragraaf 10,4 buitengewoon merkwaardig.

Weliswaar staat het principe eigen kracht zowel in de wet als in de visie van de gemeente op Sociale Domein - welke visie daar blijkt het 3 D Beleidsplan met enige nuances direct op

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE MIDDEN-DELFLAND

aansluit - , maar dit houdt nog niet in, dat betaling aan mantelzorgers voor “boven gebruikelijke” zorg tegen de letter van deze wet indruist of in tegenspraak is met deze visie van de gemeente op Sociaal Domein.

Net zoals bij de Beleidsregels WMO dient daarom de eerste zin van de 2e alinea herzien te worden. Als gemotiveerd uit het ondersteuningsplan blijkt, dat de zorg door de vertegenwoordiger/mantelzorger de beste optie is voor de zorgvrager, dan dient de consulent een PGB toe te kennen voor te leveren “boven gebruikelijke” zorg.

Adviezen met betrekking tot betaling aan mantelzorgers uit een PGB:

1. De Adviesraad adviseert uw College betalingen aan mantelzorgers uit een PGB in de beide Beleidsregels positiever te bejegenen, omdat deze betalingen niet in strijd zijn met de letter van beide wetten en de jurisprudentie ter zake op basis van de oude WMO.
2. De Adviesraad adviseert uw College vooral de tekst in paragraaf 10.4 van de Beleidsregels Jeugdhulp aan te passen, omdat deze tekst veel te krap, onzorgvuldig en zelfs onjuist is geformuleerd.
3. De Adviesraad adviseert uw College de hoogte van het PGB gelijk te laten zijn aan de hoogte van ZIN, wanneer een belanghebbende zorg bij een instelling wenst in te kopen. Met dien verstande, dat er volstaan kan met een (lager) aangepast tarief volgens vaste jurisprudentie WMO, indien er zorg uit de naaste omgeving of het sociaal netwerk wordt ingekocht.

Beleidsregels Jeugdhulp specifiek

Algemene inleiding, tweede alinea, laatste regel(blz 3):

De Verordening Jeugdhulp geeft in artikel 1 lid m 3 het College de mogelijkheid een noodzakelijke voorziening, die voor het 18^e levensjaar is ingegaan, te continueren tot de leeftijd van 23 jaar. Het ligt in een dergelijke situatie juist voor de hand dezelfde coach/zorgverlener in te zetten om terugval/degressie te vermijden en niet de hulp van een andere aanbieder.

Advies:

De Adviesraad adviseert uw College bij continuering van een noodzakelijke voorziening aan een jeugdige tot zijn 23 e levensjaar ter voorkoming van terugval/degressie te laten uitvoeren door dezelfde aanbieder met dezelfde coach/zorgverlener.

De Adviesraad Sociaal Domein is op korte termijn bereid om u in een mondeling overleg bovenstaande adviezen nader toe te lichten.

Met belangstelling ziet de Adviesraad uw reactie in het belang van de belanghebbenden spoedig tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein

C.J.Harteveld
Voorzitter

Bijlage: Vooronderzoek mantelzorg en PGB